

Kurjer Czesztochowski

DZIENNIK POLITYCZNO SPOŁECZNO LITERACKI

ZIEMSKI BANK KREDYTOWY

Towarzystwo Akcyjne we Lwowie.

Zaproszenie do subskrypcji:

Na podstawie uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia akcjonariuszy Ziemskiego Banku Kredytowego z dnia 29-go października 1921 r. oraz zezwolenia Ministerstwa Skarbu z dnia 22-go lutego 1922 r. № 19813 | 21 D. K. — Rada Zarządcza Ziemskiego Banku Kredytowego przystępuje do podwyższenia kapitału akcyjnego o Mkp. 315.000.000. — czyli z Mkp. 210.000.000. — na

Mkp. 525.000.000.

przez wydanie 1.125.000 sztuk nowych na okaziciela opiewających akcji IX-ej emisji po Mkp. 280. — imiennej wartości na następujących

warunkach subskrypcyjnych:

1. Dawni akcjonariusze mają prawo pierwszeństwa w nabyciu nowych akcji w stosunku 3 akcji nowej emisji na 4 akcje dawne.
2. Akcjonariusze, chcący wykonać prawo wyboru, mają w poniżej oznaczonym terminie przedłożyć swoje dawne akcje (bez arkuszy kuponowych) wzgl. świadectwa tymczasowe, które będą natychmiast zwrócone po uwidocznieniu wykonania prawa poboru.
3. Kurs emisyjny nowych akcji wynosi dla dawnych akcjonariuszy na podstawie prawa poboru Mkp. 450.— dla nowych zaś subskrybentów po Mkp. 550.— za sztukę.
4. Przy zgłoszeniu należy złożyć w gotówce całą cenę kupna z odsetkami 5%, od ceny kupna za czas od 1-go stycznia 1922 r. do dnia wpłaty oraz po Mkp. 50.— od każdej nowej akcji na koszt konfekcji i podatek giełdowy w wysokości 3%, od kursu emisyjnego.
5. Nowe akcje uczestniczą w zyskach Banku od dnia 1-go stycznia 1922 r. na równi z dawnymi akcjami.
6. **Termin wykonania prawa poboru oraz nowych zgłoszeń upływa z dniem 15-go maja 1922 r.**
7. Do repartycji przeznaczają się jedynie akcje, na które dotychczasowi akcjonariusze nie wykonają przysługującego im prawa poboru. W razie nieuwzględnienia zgłoszeń, Bank zwróci wpłacone kwoty z odsetkami 3%.
8. Nowe akcje wydane będą po sporządzeniu sztuk za zwrotem tymczasowego potwierdzenia kasowego na uiszczoną wpłatę.

Zgłoszenia przyjmują:

Ziemski Bank Kredytowy we Lwowie ul. Jagiellońska L. 2 oraz Oddziały w Bydgoszczy, **Częstochowie**, Gdańsku, Kołomyji, Krakowie, Krośnie, Lublinie, Tarnowie i Warszawie.

W Bielsku: Śląski Bank Eskontowy.

W Pradze: Prażska Uverni Banka.

We Wiedniu: Allgemeine Depositenbank,
Anglo-Oesterreichische Bank,
Wiener Kommerzbank.

Krakowska Giełda notuje dnia 6 marca rb. ostatnią transakcję akcji Ziemskiego Banku Kredytowego po kursie 650—685.

Subskrypcję w Częstochowie przyjmuje Ziemski Bank Kredytowy, Oddział w Częstochowie, 11-ga Aleja №. 18, telefon №. 129.

Oddział przyjmuje wszelkie zlecenia wchodzące w zakres bankowości na całą Rzeczpospolitą Polską oraz Zagranicę.

TEATR ODEON

ul. Panny Marji № 27.

Program od soboty 29 Kwietnia
do wtorku 2 Maja r. b.

Wejście dla młodzieży
dozwolone.

Oryginalny obraz amerykański słynnej wytwórni „Famous Players” w Kalifornji.

Walka z obowiązkiem

Cicha tragedia amerykańskiego wywiadowcy

Dramat w 5-ciu aktach z życia „cowboy’ów” amerykańskich.

Nad program: **Seff pomocnikiem fryzjerskim** Arcywesola groteska w 1 akcie

TEATR „PARYSKI”

Program od niedzieli dnia 30-go Kwietnia r. b.
i dni następnich.

SERJA I-a!

Wszechświatowa Sensacja!

SERJA I-a!

ATLANTYDA

2 SERJE — 12 AKTÓW.

Epokowy film, nagrodzony złotym medalem w Paryżu inscenizowany p-g powieści **Pierre Benoit** przez **Jacques Feyder**.

Atlantyda, film francuskiej wytwórni „Société Generale de la Cinematographie” stanowi datę epokową w historii kinematografii wszechświata. Bohaterką dramatu jest Antinea, praprotomkini Neptuna i Clito, którym podczas rozdziału ziemi między bogów przypadła we władanie wyspa Atlantyda.

Atlantyda jest bezsprzecznie arcydzieło filmowe, które przyjęte przez świat (dnia 16 listopada 1921 r. podczas wystawy jesiennej w „Grand Palais” w Paryżu) zaliczyło sztukę kinematograficzną w poczet sztuk pięknych. W głównej roli Antinei znakomita rodaczka nasza **STANISŁAWA NAPIÓRKOWSKA** zbiera zasłużone laury.

Uwaga! Opis szczegółowy w programach.

Podwójna gra.

Kiedy z końcem czerwca 1914 roku w Serajewie padły strzały Principa, które położyły trupem Franciszka Ferdynanda, kiedy potem wszczęła się w tej sprawie stała i z niezmierną precyzją prowadzona niemiecka gra dyplomatyczna rezultatem której był wybuch wojny światowej, wtedy Niemcy postawiły wszystko na jedną kartę, postanowiły osiągnąć swe marzenia, rozszerzyć ideę wszechniemieckości opanować całą Europę. Teraz, kiedy są nam dostępne rozmaite pamiętniki i zapiski metów stanu oraz generałów państw neutralnych, jak Bethmanna-Hollwega, Ludendorffa, później Helffericha, Czernina itd., na podstawie tego materiału możemy najdokładniej sobie uświadomić, że system polityki niemieckiej poprzez cały ciąg wieków, począwszy od zamierzonych czasów państwa rzymskiego poprzez Krzyżaków aż do chwili obecnej nie uległ jakiegokolwiek zmianie, że Niemcy rządzą się zawsze temi samymi sposobami a można je określić powiedzeniem, że polityka niemiecka, to podwójna gra.

Podstawą tej polityki jest cel, do którego Niemcy dążą wytrwale, cel wyraźny opanowania pod swoje wpływy największych państw świata, położenia swojej ciężkiej dłoni na wszystkim, pod porządkowania wszystkich narodów sobie. Cel ten nosi miano pangermanizmu. Środki, jakie do niego prowadzą, są najrozmaitsze i w ich wyborze Niemcy bynajmniej nie przebierają, posilkują się równem powodzeniem brutalnym cynizmem, bezwzględnością, jak i listem podstępami, łącząc się polityką obłudy.

Wiek Niemców nie zmieniły. Teraz również mamy możność przyglądania się, obserwowania w całej pełni, jak w dalszym ciągu w iscie szatański sposób we wszystkich dziedzinach swego życia w stosunku do sąsiadów prowadzą oni politykę podwójnej gry. Więc w Genewie kanclerz Wirth prawi miedowe słówka o chęci współpracy Niemiec z innymi narodami, o braku jakiegokolwiek z ich strony egoizmu, a jednocześnie poza plecami pan Rathenau za jego wiedzą zawiera intrygancki traktat z bolszewikami, podkopując temsamem wiarę, która chyba istniała tylko u Anglików, w szczerść intencji niemieckich. Jest to dalszy ciąg poprzedniej polityki tego samego p. Wirtha, który wciąż udaje niezmiernie lojalnego, a tymczasem faktycznie, jak może i gdzie może szuka dróg, byle uchylić się od spełnienia zobowiązań, nałożonych przez traktat na Niemców. Węgle ta tak zw. demokracja niemiecka, jest jeno sztyldzikiem, pod którym nawet bardzo trudno ukryć wszystkie dawne

dążenia Niemiec monarchistycznych: wychodzą wciąż na jaw buta junkierska, źle zamaskowany hakatyzm, a okrzyk „Deutschland, Deutschland ueber alles”, równie dobrze rządzi Niemcami „demokratycznymi” jak rządził monarchistyczną Rzeszą niemiecką. I rządzić będzie dalej, albowiem nie istnieje faktycznie demokracja, ani republikanizm w Niemczech, nie się one nie zmieniły, natomiast trwają te same reguły polityki — podwójnej gry.

Więc w Genewie podpisują Niemcy umowę z Polakami, dochodzą do rzekomej zgody, wypełniają „lojalnie” postanowienie Traktatu Wersalskiego, co im nie przeszkadza wszakże, że jednocześnie przesyłają całe zastępy zezwierzęconych bandytów, pijanych szalem nienawiści i hakatyzmu na G. Śląsk, z idą tam olbrzymie transporty broni i amunicji, a wszystko to dlatego, aby mordować tych, którzy są Niemcom nie wygodni, aby w potworny sposób znęcać się nad niewinnymi ludźmi. W ten sposób padają ofiarą całe zastępy dzielnych obywateli-patriotów, jak ostatnio l. p. dr. Styczyński, padając o wrzniętej kuli Oreschu, który jest jeno posłusznym narzędziem rządu niemieckiego, naturalnie, rzekomo wypierającego się współudziału z nim, ale wiernego swym zasadom i hasłem polityki podwójnej gry.

Polska i Francja dawno wiedziały oraz doskonale zdawały sobie sprawę, że Niemcy w niczem się nie zmienili i że stała się krzywda niepowetowana dla pokoju europejskiego, iż traktat został poddyktowany nie w Berlinie, lecz w Wersalu. Jedynie Niemcy zgłębione będą dla Europy czynnikiem nie niosącym zarzewia wojny, bowiem wtedy, chociażby nawet uprawiali w dalszym ciągu politykę podwójnej gry, nie będzie ona niebezpieczna. O tem świat musi pamiętać, jeżeli chce, aby nad Europą w niedługim czasie nie rozpętała się ponownie potęga wojenna.

TANIO!!

bo w prywatnym mieszkaniu!
nabyć można u

Emilji LEWINOWEJ i S-ka

I piętro front № 40, II Aleja
Na sezon wiosenny wełny kostjumowe, wizytowe w wielkim wyborze, wełny mundurki, oraz płótna i prześcieradła i t. p.

Anons! ————— Anons!

Ostatni krzyk mody!

Damy Częstochowskie!
Niebywała radosna nowina!

Ceny najprzystępniejszej!

Magazyn mój już jest zaopatrzony na sezon bieżący w najelegantsze materiały ostatnich nowości sezonowych, jak: najmodniejsze etaminy gładkie i w desenie, satyny jedwabne różnobarwne, batysty różnokolorowe i t. materiały bławatne.

Próby powyższych nowości sezonowych można już obejrzać w wystawie mojego magazynu.

Z powołaniem
H. A. Librowicz
Częstochowa, I Aleja 12.

Jedyny magazyn nowości sezonowych!

Szantaż i prowokacja.

Na wschodzie i zachodzie naszych granic rozwija się gra hazardowna przeciw Polsce. Rząd sowiecki **sprowadza nad granicę polską coraz nową wojska**, gromadzi zapasy broni i amunicji, zawiera z Niemcami tajne umowy wojskowe na wyekwipowanie 150 pułków piechoty, artylerji, amunicji, 5000 samolotów, floty wojennej na Bałtyku i morzu Czarnem.

Bezczelność sowieców w łamaniu traktatu ryskiego **przechodzi już wszelkie granice**. Kpią z nas prosto, gdy mowa o zwrocie mienia zagrabionego, które według umowy **powinno już być dawno Polsce zwrócone**.

Gdy to wszystko nie wyczerpało naszej cierpliwości i nie złamało naszego postanowienia wytrwania przy pokoju, zachwalstwo sowieców przechodzi do jawnego sprowokowania Polski. **Ostatecznie noty genuenjskie i wileńska są jaskrawym tego dowodem**.

To samo, więcej jawnie i brutalnie dzieje się na zachodzie. Całe bandy bojowców niemieckich zalały G. Śląsk. Otwarcie w biały dzień w miastach i wioskach, hula tam mord i gwałt, **jak ongiś na Dzikim Polu** za czasów rozbójniczych watach hajdamackich i tatarskich.

Z licznych miejscowości pogranicznych w Wielkopolsce i na Pomorzu donoszą o ruchu gorączkowym po stronie niemieckiej. „Rozbrojone” Niemcy gromadzą nad granicą naszą liczne oddziały wojska. Przykład G. Śląska dowodzi, **jak dalece Niemcy umiają unikać**

kontroli ententy.

Wobec tego wszystko to, co się dzieje w Genewie, **jest komedią marną Niemców i bolszewików**. Pod opieką szantażu i prowokacji Lloyda George’a i Schanzera odbywa się tam operacja nad obezwładnieniem Francji, rozbićiem reszty aliantów, zaszachowaniem Polski.

Wszystko to razem **jest wielką próbą szantażu i prowokacji**, mającą na celu wymuszenie na Europie rozluźnienia kagańca wersalskiego, skłonienia Polski groźbą wojny do ustępstwa na jakie nigdy dobrowolnie by się nie zgodziła.

Czas skończyć z tą grą fałszywą czas zagrać w otwarte karty. Rząd polski powinien jasno i otwarcie wskazać, że szantaż i prowokacji nie ulegnie się, że ustępliwość nasza i chęć utrzymania zgody i pokoju nie może przekroczyć granicy, za którą **zaszywna się kapitulacja z zasadniczych warunków istnienia państwa i narodu polskiego**.

Naród polski w ciągu krótkiego czasu zbyt dużo już przeżył wojen i niepokołów i dźiś głęboko, we wszystkich swoich

Djagnostyczno-leczniczy
Gabinet Rentgenowski
Dr. Arnold Bram
Częstochowa, Kościuszki № 1.
Telefon № 450.

Na ogólne żądanie!

**Dnia 2-go maja r. b. w Sali „STRAŻY OGNIOWEJ”
gościnny występ fenomenu energii**

Dr. To-RHAMA

w swoim auto-hypnotycznym sensacyjnym programie

Początek punktualnie o godz. 8 wiecz.

Bilety wcześniej do nabycia w cukierni „Cristal”, a w dniu przedstawienia o g. 7 przy kasie.

**Największy Chrześcijański Magazyn Bławatny
Jerzego Cholewickiego**

Reprezentanta Akc. Tow. „ROZWÓJ POLSKI”,
egzystujący od 1910 roku
w Częstochowie Aleja II, M 23.

Poleca na bieżący sezon wiosenny: welny, szewioty, gabardiny, korty na garnitury męskie i kostjmy damskie. Batysty, etaminy, woale, satyny i kretony na bluzki, szlafrociki i suknie.

Ostatnie paryskie nowości w satynach „IDEAL”, oraz etaminy „FRAGILE”. Wielki wybór: kołder koców, derek i pledów wełnianych i bawełnianych.

Ceny bardzo przystępne! Obsługa uprzejma i szybka.
Tamże są do nabycia akcje Tow. Akc. „Rozwój Polski” po 1000 mk, sztuka.

warstwach, jest przeniknięty duchem zgody i pokoju. Jeśli jednak Niemcy i bolszewicy sądzą, że nastroj ten uniemożliwia nam wszelki opór — to mogą się grubo i boleśnie zawieść.

Obowiązkiem rządu i sejmu jest pozyczyć wszelkie zarządzenia zapobiegawcze (na zachodzie przedewszystkiem, bo o wschód zbyt się obawiać nie potrzebuje) i uświadomić należytym naród cały, w jaką pułapkę zapędzić chcą Polskę Niemcy i bolszewicy, zde-maskować całą tę ich robotę.

**Wiadomości polityczne.
Przeciwko Francji.**

Mowa Lloyda George'a, wygłoszona na nocie, wydanej dla prasy angielsko-amerykańskiej, a skierowana przeciwko stanowczej postawie rządu francuskiego, wywołała entuzjasm frenetyczny w całej bandzie kosmopolitcznej, krążącej dokoła delegacji angielskiej, sowieckiej i niemieckiej.

Lloyd George otrzymał jeszcze tego samego dnia nagrodę. Sathenau bowiem wygłosił wczoraj przemówienie na cześć premiera Anglii, występując w niem również gwałtownie przeciwko Francji, jak za przyjaźnią angielsko-niemiecką.

Oczywiście, Rathenau uznał mowę Lloyda George'a za najlepsze przemówienie, jakie wogóle wygłoszono od chwili podpisania rozejmu.

Oficerowie niemieccy do Rosji.

Dzienniki angielskie donoszą, że między Rosją a Niemcami toczą się w Genui dalsze układy w sprawie zawarcia ugody politycznej i wojskowej. Osiągnięto już porozumienie co do wyrzucenia do Moskwy niemieckich oficerów wojsk lądowych i morskich, mających za zadanie przeprowadzenie reorganizacji armji czerwonej. „Times” donosi, że urzędowe koła niemieckie uzasadniają rozpoczęcie tych układów tem, że Traktat Wersalski nie zabrania Niemcom zawierania umów wojskowych z Państwami, położonemi na Wschodzie Europy.

Trocki wybiera się na kurację do Czech.

„Daily Telegraph” donosi, że sprawa sowiecka zapowiada rychły wyjazd Trockiego z Moskwy, celem udania się do jednego z miejsc kąpielowych w Czechach.

Najświeższe wiadomości

Strach przed Petlurą zaczyna mijać.

RYGA, 29.4 tel. wł. — Z Moskwy donoszą, że specjalny wyłanik t. zw. „su waza”, Pietrowskij, powróciwszy z nad granicy polskiej i rumuńskiej złożył raport, w którym zaznacza, że dzięki dobrej organizacji straży granicznej niemożliwe jest przedarcie się band petlurowskich. Ilość wojsk w okrogach pogranicznych zabezpiecza w zupełności drogi do Kijowa i do Charkowa.

Przed objęciem G. Śląska.

GENEWA, 29.4 tel. wł. — Ostatnie punkty sporne w sprawie górnośląskiej zostały załatwione. Rokowania polsko-niemieckie można uważać za załatwione a objęcie polskiej części G. Śląska przez władze polskie nastąpi w pierwszych dniach maja.

O czym jeszcze radzą?

LONDYN, 29.4 tel. wł. — Dzienniki angielskie donoszą, że między delegacjami rosyjską a niemiecką toczą się w Genui dalsze układy co do zawarcia umowy politycznej i wojskowej. (Czy tu Anglii

umyślnie nie „widzą”. Układy takie potajemnie są już przecież zawarte. Obecne narady są tylko formą. Przep. Red.)

Nota koalicji do Rosji.

GENEWA, 29.4 tel. wł. — Memorandum koalicji do Rosji — według projektu angielskiego — zawiera 9 stron. Na 4-ch pierwszych, pisanych przez Lloyda George'a, za warty jest wstęp. Jest on o tyle ważny, że mówi się tam o działalności między narodowego konsorcjum, o ułatwieniach wywozowych, podjęciu stosunków handlowych, reorganizacji kolei itd. Właściwe memorandum zawiera warunki minimalne, pod którymi możliwe jest udzielenie Rosji kredytu.

GENEWA, 29.4 tel. wł. — Burzliwe posiedzenie podkomisji politycznej w sprawie noty do Rosji w czasie którego tegoż dążąc interweniował Skirmunt, zakończyło się wybraniem komisji redakcyjnej, która w ciągu 24 godzin ma ustalić kompromisowy tekst (kombinacja angielskiego i francuskiego projektu).

Chrześcijańskie Organizacje Robotnicze w dn. 30 b. m. urządzają

Walne Zebranie

wszystkich członków Związków Zawodowych, Stowarzyszenia Robotników Chrześcijańskich i Chrześcijańsko-Narodowego Stronnictwa Pracy.

Zebranie odbędzie się niedzielę o godz. 1 p. p. w Sali Ogniska Robotniczego. Wstęp za legitymacjami.

Głębokie wiadomości.

— Lloyd George spotka się wkrótce w Genui z Giolittim.

— Komisarz sowiecki dla handlu zagranicznego zawarł umowę z Lloydem trysteńskim w sprawie nawiązania natychmiastowej komunikacji pasażerskiej i towarowej z Rosją.

— Międzynarodowy kongres związków zawodowych w Rzymie przyjął dwie uchwały: 1) utrzymania 8-godzinnego dnia pracy i 2) utrzymania za wszelką cenę pokoju europejskiego.

W Łodzi rozstrzelano bandytę Bolesława Komorowskiego, za zabójstwo 3 osób.

— W Moskwie podpisano umowę o przywróceniu stosunków dyplomatycznych między Rosją a Niemcami.

— Rząd sowiecki zakupił w Anglii i Ameryce 4 miliony pudów zboża.

— Liczba bezrobotnych w Ameryce zwiększyła się do 3 milionów.

— Ameryka wysłała na wody chińskie okręty wojenne z powodu wybuchu nowych zamieszek w Chinach.

— Król szwedzki w czasie podróży samochodem uległ wypadkowi niebezpiecznemu. Lekarze zapewniają, że nie grozi to życiu króla.

— W Irlandji północnej trwają krwa we rzezie katolików. Ostatnie zginęło 14

mężczyzn, 8 kobiety i 4 dzieci, spalono 100 domów. Duchowieństwo katolickie ogłosiło protest stosowania walk zbrojnych w sprawach politycznych.

Kronika.

Uroczystość 3 Maja. W dniu 3 maja r. b. — jako w dniu święta narodowego — zostanie odprawione uroczyste nabożeństwo na Jasnej Górze o godz. 9 i pół rano punktualnie przed Szczytem, w razie zaś niepogody na Wielkim Kościele.

Wobec powyższego, Rada miejska i Magistrat miasta Częstochowy niniejszem uprzejmie proszą wszystkie stowarzyszenia i cechy, oraz wszystkich mieszkańców miasta o wzięcie udziału w tej uroczystości jaknajliczniej, a następnie w powrotnym pochodzie z Jasnej Góry.

Przytem nadmieniamy, że do gmin: ewangelickiej i żydowskiej zostały wystosowane zaproszenia o uroczoność tej uroczystości przez odprawienie nabożeństw w ich świątyniach.

Rada miejska i Magistrat m. Częstochowy,

Poświęcenie sztandaru szkolnego. W dniu dzisiejszym odbędzie się uroczyste poświęcenie sztandaru męskiego Państwowego Seminarjum Nauczycielskiego im. T. Kościuszki.

Pielgrzymka Arcybractwa do Krakowa. W dniu 13 maja wyruszy z Jasnej Góry pielgrzymka do Krakowa na uroczystość przeniesienia relikwii św. Stanisława Biskupa z Wawelu na Skalkę.

W dn. 14 maja pątnicy uczestniczyć będą w nabożeństwach na Wawelu i na Skalce.

W dniu 15 go maja pątnicy zwiedzą pamiątki Krakowa i Wieliczki, a w dniu 16 maja nastąpi powrót.

Zapisy na pielgrzymkę przyjmuje się w każdą niedzielę od godz. 5 do 6 po poł. w sali zebrani Arcybractwa, gdzie również poinformować się można co do szczegółów pielgrzymki.

Do członków Zw. Lud. Nar. w Częstochowie. W niedzielę dnia 7 maja o godz. 3 i pół po poł. w sali Stow. Rzem.-Przemysł. Aleja I nr. 9, odbędzie się zebranie członków Zw. Lud. Nar. dzielnic: „Śródmieście, Częstochówka, Zawadzkie, Kule i Sw. Barbary”.

Wstęp na powyższe zebranie dla członków i gości sympatyków za zaproszeniami.

Czytelnia Samorządowa. Jak już wspomnieliśmy stosownie do decyzji Wydziału Powiatowego, uruchomiona została z dn. 15 kwietnia br. „Czytelnia Samorządowa Sejmiku częstochowskiego”.

Celem jej jest uświadamianie jaknajszerszych warstw ludności o sprawach i życiu samorządowym, a dla samorządów stać się ma ona warsztatem pracy naukowej.

By uprzyścić te wiadomości wszystkim czytelnikom jest bezpłatna i otwarta prawie cały dzień (od 8 rano do 3 ej po poł. i od 4 po poł. do 8 wieczorem), w niedzielę zaś i święta od 3 po poł. do 8 wieczorem. Mieści się na sali posiedzeń Sejmiku (gmach Starostwa). Wszyscy życzący korzystać z czytelni winni zapatrzyć się w karty wstępu, wydawane w referacie szkolnym wydziału.

Odnaczenie dziennikarza.

Były szef misji francuskiej w Polsce, gen. Niessel, wręczył podczas bankietu, wydanego w Paryżu na cześć ministra Skirmunta, p. Kazimierzowi Smogorzewskiemu, korespondentowi „Gazety Warszawskiej” i „Kurjera Częstochowskiego” order francuski „Croix de guerre” za bohaterstwo w walkach z prusakami na froncie zachodnim.

P. K. Smogorzewski przed kilku miesiącami bawił w Częstochowie.

Ze Związku Muzyków. Sekretarjat Zw. Muzyków podaje do wiadomości członków, że we wtorek dn. 2 maja o godz. 10 rano odbędzie się ogólne zebranie członków. Na porządku dziennym spracowanie z kongresu w Warszawie, zapisy członków do Centrali i Inne. Punktualne przybycie wszystkich członków jest konieczne.

Z dnia.

TIRLI, TIRLII

Wziął dziewczę wypłosz młody
i przycisnął z całych sił
Ona miała moc urody,
On ponętny również był.
Tirli, tirli, tnie muzyka, —
Tańczą, aż coś w oczach cmi!
Młodzian z dziewą w takt pomyka,
Tirli, tirli, raz! dwa! trzy!
Ona wzięła go za... szyję.
On też... za coś trzyma ją...
Donna z wzruszeń ledwo żyje, —
Jemu ogniem oczy lśnią...
Skroni przy skroni, pierś przy pierśi,
Biją serca, niezem młot!...
Tirli, tirli, oh, najszczęśli!...
Tuż się budzi żądza wlot!...

Bodajto dzisiejsze tańce!...
Skurcze... drgawki... taktu brak...
Grzeszny ucisk... nóg łamańce...

Dawniej... w tinglu było tak!...
(Eszet).

Kwesta na kolonie letnie.

Dziś, w niedzielę odbędzie się kwesta uliczna na kolonie letnie. W parku Staszycy zaś po południu odbędzie się koncert 27 pp. Cel wzniósł! Niechaj więc podczas niedzielnej kwesty nikt nie uchyli się od złożenia chociaż najmniejszej ofiary, a podjęte wspólnymi siłami dzieło miłoścerdza wyda płon obfity.

Wypożyczalnia książek. Jak się dowiadujemy, wydział szkolny Sejmiku pow. częstochowskiego proponuje utworzenie wypożyczalni dzieł samorządowych i z zakresu administracji państwowej.

Z Lutni. Dnia 30 b. m. staraniem Lutni miejscowej odbędzie się w sali straży ogniowej koncert weseł światowej ślą wy kwartalu amatorskiego damskiego z Wiednia. W programie utwory Verdiego, Czajkowskiego i Beethovena. Ceny przystępne.

Bilety wcześniej do nabycia w Urzędzie. Szczegóły w afiszach.

Kiedy będzie wypłacony dodatek urzędnikom. Z Warszawy telefontem: Wydane rozporządzenie, aby przynany urzędnikom państwowym 60 procentowy dodatek został już wypłacony w dniu 1 maja. Urzędnicy wysłi ma ją otrzymać także dodatek za kierownictwo.

Kursy rolnicze. Staraniem wydziału powiatowego Sejmiku częstochowskiego otwarte zostaną dwutygodniowe kursy rolnicze w Turowie, gm. Olsztyn.

Kurs rozpoczyna się w dn. 20 maja i trwać będzie do dn. 5 czerwca r. b.

Wykłady odbywać się będą w godzinach od 9 do 12 i od 2 do 6 po poł. W niedzielę i święta: Zwiedzanie pól doświadczalnych itp.

Po ukończeniu kursów projektowana jest wspólna wycieczka uczestników celem zwiedzenia gospodarstw wzorowych w Poznańskie.

Dla uczestników kursów pozamiejscowych urządzony będzie bezpłatny internat (z całodziennym utrzymaniem) obliczony na 30 słuchaczy.

Przymiewani na kursy będą wszyscy rolnicy (mężczyźni i kobiety z pow. częstochowskiego w wieku od lat 18.

Nauka i utrzymanie w internacie bez płatne.

Kandydaci na kursy muszą zapisać się przed 20 maja w referacie szkolnym wydziału pow. w Częstochowie.

Pożar. We wsi Dzierżno, pod Żarkami w ub. tygodniu spłonęły zabudowania gospodarskie tamtejszego gospodarza Walentego Mygl. Straty wynoszą półtora miliona marek.

Podatek dochodowy. Ministerjum skarbu podaje do wiadomości: Na r. 1922 przesuwa się termin do składania zeznań o państwowym podatku dochodowym dla osób fizycznych, z d. 1-go maja na 1-szy lipca, dla osób prawnych utrzymuje się w mocy termin, oznaczony odpowiedniem rozporządzeniem na d. 1 sierpnia.

Biuro Sekretarjatu Powiatowego Związku Ludowo-Narodowego (Aleja III 62, I piętro) otwarte we wtorki, środy i piątki od godz. 6—7 wiecz. a w niedzielę i święta od godziny 10—11 rano.

Legitymacje na rok 1922 dla członków Zw. Lud. Nar. dzielnic „Śródmieście” są do odebrania w biurze Sekretarjatu Pow. Związku (Aleja 62 m. 4).

„W małym domku” Rittnera znakomita sztuka zostanie odegrana przez amatorów w „Ognisku Robotniczym”. Początek o godz. 7 wiecz. Bilety od 100 do 200 mk.

Towarzystwo Śpiewacze „LUTNIA”
dnia 30 b. m. o godz. 8 i pół wiecz. w Sali STRAŻY OGNIOWEJ

Kwartet Kolbe

WSZECNŚWIATOWEJSŁAWY

nieznane w Częstochowie, wiedeńskie siły

Małgorzata Kolbe 1-e skrzypce, **Nora Kübler** 2-gie skrzypce,
Herta Martini altówka, **Justyna Zachernaczki** wiolonczela.

Ceny przystępne. Bilety wcześniej do nabycia w „Cristalu”. Szczegóły w afiszach i programach.

W drugą bolesną rocznicę śmierci ukochanego męża i ojca

Florjana Buchacza

zostanie odprawione za spokój jego duszy nabożeństwo żałobne dnia 1 Maja o godz. 8-ej rano w kościółku Im. Panny Marij.

O czym zawiadamiają
Żona i córka.

Aresztowanie zastępcy starosty. Zastępca starosty p. Rudolf Heurke w Rądomsku, jak donosi „Gaz. Rad.,” za nadużycia swego stanowiska został aresztowany. Śledztwo w tej aferze prowadził sędzia śledczy.

Nagły zgon. W podwórzu domu Rozalii Gębuś, zam. we wsi Blachownia gm. Dźbów zmarł nagle włóczęga Tomasz Myster, bez stałego miejsca zamieszkania ur. w Kozimierzach Małych, pow. Pińczowskiego.

Walka z bandytami. Na szosie przy Radziechowicach na dwie furmanki, jadące z Pajęczna do Rądomska dokonano śmiałego napadu. Do przejeżdżających podbiegło 3 bandytów, lecz znaleźli sprzeciw w postaci rewolwerów. Nastąpiła wymiana strzelów i bandyci zbiegli.

Aresztowanie komunistów. Wczoraj w nocy policja dokonała rewizji wśród osób podejrzanych o działalność antypaństwową.

Aresztowano 2 osoby w mieszkaniu których znaleziono biblię komunistyczną. Aresztowanych oddano do dyspozycji Sędziego śledczego.

Aresztowanie. Aresztowano Franciszka Boreckiego, który usiłował dokonać kradzieży bielizny, wartości mk. 3000 na szkodę Józefa Wilka i jednego pudełka konserw oras paczki tytoniu na szkodę Władysława Muliaka.

Kradzieże. Nieznani sprawcy z pomocą urwania kłódki z piwnicy Andrzeja Gizlera, zam. przy ul. Kościuszki nr. 62, skradli owce strzyżoną wartości 8000 mk.

Nieznani sprawcy za pomocą oderwania deski ze strychu domu na szkodę Józefa Goldszera, zam. przy ul. Aleja 1 nr. 1 białiznę, wartości mk. 9000.

Nieznani sprawcy za pomocą oderwania deski ze strychu domu przy ul. Nowy Rynek nr. 15 skradli na szkodę M. Cymmerwan białiznę wartości marek 20 tysięcy.

Towary porzucone przez przemytników. Patrol Komisariatu Graa. PP. w Herbach zatrzymał porzucone przez przemytników 1 kld. 170 gr. tiulu jedwabnego, 2 klg. 200 gr. tkaniny złotej i srebrnej, 5 kl. 300 gr. dżetów na tkaninie bawełnianej. Towar powyższy został oddany za pokwitowaniem do Urzędu Celnego w Herbach.

Uwaga! Dla gospodyń!
NOWOURUCHOMIONA
Chemiczna Fabryka Mydła
„SALWATOR”
przy ul. Strażackiej № 4
obok łaźni kąpielowej.
Poleca najlepsze i najtaniej po hurtowej cenie mydło № 1 zawierające od 63 — 68 proc. tłuszczu.

Z Kinematografów.

Oryginalny obraz amerykański słynnej wytwórni „Famos Playera” p. t. „Walka z obowiązkiem” demonstruje kino „Odeon”. Jest to dramat w 5-ciu aktach z życia cowboyów amerykańskich. Akcja rozgrywa się na tle przepięknych widoków amerykańskich. Znakomita gra artystów. Piękna jazda na koniach. Niezwykle przygody amerykańskiego wywiadowcy zachwycają widza. Całość obrazu doskonała. Nad program farsa pełna humoru i śmiechu.

Epokowy film nagrodzony złotym medalem „Atandya”, osnuta podług znakomitej powieści Pierre Benoit demonstrowany jest w kinie „Paryskim”. W roli głównej znakomita rodaczka Stanisława Napiórkowska.

Niebywała wystawa, przepiękne zdjęcia i zachwycające widoki natury wywołują zachwyt wśród widzów. Od dziś demonstrowana jest pierwsza seria tej wszechwielkiej sensacji.

Kino „Nowy” w dalszym ciągu demonstruje obraz Lady Hamilton, który ściga codziennie liczną publiczność z zaciekawieniem śledzi bieg tego nadzwyczaj interesującego dramatu.

„Ci co ratują od śmierci”, jest tytuł obrazu, demonstrowanego w kinie „Legion”. Są to ulubienicy publiczności Kim—Kip—Kop. Niezwykle przygody wywołują ogólne zainteresowanie i trzymają widza w napięciu w ciągu 2-ch godzin.

Listy do Redakcji.

Szanowny Panie Redaktorze!

Pozwól, że za pośrednictwem Twego poetyckiego „Kurjera Częstoch.” zapytam dla czego to niekierownicy miejscowi przemysłowcy i kupcy kategorycznie odmawiają przyjmowania (jako zapłatę) pojedynczych marek najnowszymi wydanymi przez Rząd serji koloru czerwonego, czy to z powodu lenistwa i niechęci liczenia, czy też one utraciły swą wartość, jako jednostka płatnicza, czy też jest to obliczone z góry na obniżanie i tak niskiej wartości naszej waluty.

Przytoczę tu fakt dość znamienity. Przed świętami Wielkiejnocy przyjechał do mnie, jak zwykle, woźnica z firmy p. Niemierko z lemoniada i wodą sodową, wstawił mi pewną ilość butelek i syfonów, za które należało zapłacić 860 mk.

Wycyliłem mu siedemset marek w setkach, jedną setkę pojedynczymi markami i sześćdziesiąt marek dwudziestomarkówkami, gdyż w tym czasie innych pieniędzy nie miałem. Woźnica (inkasent), przyjmując pięćdziesiąt odsunął mi z powrotem setkę pojedynczych marek, nie chcąc jej przyjąć i mówiąc, że go chlebodawca, p. Niemierko, zabronił mu przyjmowania mk. pojedynczych.

Kiedy mu objaśniłem, że na razie innych pieniędzy nie mam, odpowiedział mi, że woli poczekać, niż przyjąć jednodniową i że za placę innym razem. Odpowiedziałem mu, że na proponowany mi przez niego kredyt nie zgadzam się. Wówczas, zirytowany, zabrał z powrotem już wstawiony towar swój i odjechał.

Zasadniczo idzie tu nie o to, że ja pozostałem bez wody, ale o to dlaczego p. Niemierko odmawia przyjęcia zupełnie dobrych, prawie nowych, marek, ułożonych przezwojcie w paczkę z opaską i napisem o zawartości paczki.

Miałem już stosunki nie tylko z polskimi firmami lecz i żydowskimi i innymi, ale do chwili obecnej żadna z firm nie odmawiała mi przyjęcia pojedynczych marek jako zapłatę za towar.

Widocznie firmy obce, nie chrześcijańskie są więcej wyrozumiałe i nie są tak arogantkie.

Pożądaniem byłoby, ażeby czynnik miarodajny władz miejscowych zechciały zabrać głos publicznie i orzekły, czy pojedyncze marki mają kursować w dalszym ciągu, jako jednostka płatnicza, lub też publicznie należy unieważnić chociażby najmniejszą wartość tej tak dziś upośledzonej marki pojedynczej i wycofać ją z obiegu.

Z głębokim poważaniem
WŁADYSŁAW MAZUREK
(kupiec detalista).

Zdaleka i zbliżka.

— **O rysiny „Rozwoju”.** Na początku października 1921 r. na murach Warszawy ukazał się plakat reklamowy czasopisma tygodniowego „Rozwój” z rysiną Polaka, który wypędzał ze spichrz szeszury o twarszach żydowsko-bolszewickich. Władze bezpieczeństwa skonfiskowały plakat i skierowały „sprawę do urzędu prokuratorskiego, który wdrożył dochodzenie sądowe.

Redaktorka tygodnika „Rozwój”, p. M. Buyno-Arczowa, oskarżona o „podburzanie jednej części ludności przeciwko

Drugi List Otwarty do Pana Apolinarego Ruszkowskiego Rewizora P. K. P. w Częstochowie.

Szanowny Panie Rewizorze Ruchu! Przepisy obowiązujące pracowników na P. K. P., zabraniają krytyki w piśmie zarządzeń i decyzji Administracji Kolejowej, o czym pisząc do Pana pierwszy list dostatecznie pamiętałem i dlatego: gdyby Pan był wskazał i określił stopień winy maszynisty Muzyczuka w dniu 21 b. m. na miejscu katastrofy w porozumieniu, jak pisałem, z przedstawicielami innych działów, uważałbym to choć za tymczasowe, ale słuszne, a wystąpienie Pana samego, byłoby wielki nietakt, bo wolno Panu było jako Panu Ruszkowskiemu, tak jak i innym widzom, wypowiadać swoje o sobię zdanie o przyczynie katastrofy, ale nie występować jako przedstawicielowi Administracji Kolejowej. I to właśnie dowodzi, że Pan ma za mało rutyny. Zatem, kiedy się Pan wyostał na wysoki szczebel Rewizor, niech się Pan dobrze trzyma, aby nie zleciał. Przepisy, którymi się Pan zastania i grozi, trudno będzie zastosować do mnie, a jeżeli będą za stosowane, to wybierając z dwójga złego, wolę być ukarany za wykroczenie przepisów, jak widzieć lub sam być kiedyś aresztowanym i prowadzanym pod eskortą policji.

W drugim punkcie Pańskiego listu podaje Pan do wiadomości czytelników „Kurjera Częstoch.” i upewnia ich, że maszynista Muzyczuk popełnił zbrodnię lekkomyślności i nawet przeciwną zbrodnię. Tu już Panie Ruszkowski, Pan zanadto przesolił. Jeszcze raz Pan wykazuje swój nietakt i niedalą wiedzę. Ja nie bronię maszynisty Muzyczuka, ale Pan pamięta, że Pan sam oddał go w ręce władz są owych, a Pan znowu uprzedza fakty i wchodzi nie w swoją atrybucję. Niech Pan poczeka na wyrok Sądu. Wówczas zobaczymy, czy czasem sąd nie będzie innego zdania, bo władze sąd.-śled. określiły winę Muzyczuka artykułami 646 i 474 K.K. to jest po między występkiem a wykroczeniem, a jeżeli się okaże, że poszkodowani odnieśli lekkie uszkodzenia ciała, to maszynista Muzyczuk może być karany tylko za wykroczenie. Jeżeli Pan nie wie i nie rozumie co to jest zbrodnia i w dodatku przeciwną zbrodnią, to trzeba było się zapytać prawnika, lub pożyczyc i przeczytać kodeks karny część I-a punkt 3-ci, a wtedy informować i upewniać czytelników „Kurjera” o wielkości przewinienia maszynisty. Naraził się Pan tylko na śmiech i polittowanie. Przytem Panu przypomnę, że

wskazywałem na artykuł 17 przepisów Ruchu, jako tylko na pierwszą przyczynę katastrofy, bo te przepisy tylko Pana dotyczą. Ostatni punkt listu Pana skierowany jest do mnie jako do zawodowego maszynisty. Zbyt małą klęczkę mnie Pan daje, każe mi Pan patrzeć tylko przez okna parowozu, Panie Rewizorze, a to jeszcze raz potwierdza, że Pan ma za mało rutyny, bo Pan zbyt mało zna maszynistów, choć Pan sam syn maszynisty.

Niech Pan wie, że maszynista, to jak ten dziad ltrnik, co chodzi od miasta do miasta, od wsi do wsi, ciągle jeździ od stacji do stacji tak dniem jak i nocą, wszystko widzi i wszystko słyszy, wszystkie wady i zalety wszystkich, wszystkie zarządzenia i śledzenie Parskie, Panie Ruszkowski, tych zarządzeń. Widzi to i ocenia każdy przeciętny maszynista po za sygnałami czerwonym i zielonym, a co dopiero mówić o mnie, starym maszyniście, który jeździł dalej jak do Łaz i So bolewa. Zbyt mnie i nas wszystkich maszynistów chciał Pan poniżyć, zamykając na parowozie i pozwalając patrzeć tylko przez okno parowozu na kolory czerwony i zielony. Coż robić, wiele wygrywa ten, co cierpi i jest poniżany, bo Pismo Święte mówi: „błogosławieni, którzy są poniżani, albowiem będą wywyższeni” i również Pismo Święte mówi, że: „kto się sam wywyższył, będzie stracony i będzie płacząc i zgrzytanie zębów”.

Kończąc tę moją odpowiedź na list Pana, muszę Pana uprzedzić, że więcej nie mogę nadużywać łaskawej uprzejmości Szanownej Redakcji „Kurjera Częstochowskiego” i cierpliwości łaskawych czytelników. Gotów jestem w każdej chwili dać Panu satysfakcję czy drogą służbową, czy w inny sposób, jakli Panu będzie dogodny, a jeżeli zaś wygram posiadana jedyną milionówkę, to o ile ona wystarczy na to, zakupić całą szpalnię na cały tydzień w „Gońcu Częstochowskim” dla prowadzenia z Panem, jeżeli zajdzie potrzeba, dalszej polemiki, bo dzisiaj na to jestem za biedny, gdyż pismo to zażądało odemnie za umieszczenie listu pierwszego po mk. 5 za słowo, podczas gdy „Kurjer Częstochowski”, w obronie słusznych praw i czci nas, pracowników kolejowych, łaskawie zamieszczył moje listy bezpłatnie.

STANISŁAW HABROWSKI
(maszynista).

drugiej” przez wydanie tego plakatu, stała wczoraj przed sądem.

Obrońca mecenas Kijewski dowodził, że w danej sprawie niema cech przestępstwa, że p. Buyno-Arczowa musi być uniewinniona tak ze względów natury formalnej, jak i merytorycznej. Cały alarm w sprawie tych plakatów da się wytłumaczyć „przeznaczeniem” i zbytnią wrażliwością żydowską.

Po krótkiej naradzie sąd wydał wyrok uniewinniający.

Wesoła przygoda policji warszawskiej

Kinematograficzna wyprawa.

Naczelnik urzędu śledczego p. Sonenberg otrzymał poufną wiadomość, że na mieszkaniu Wład. Narelewskiego przy ulicy Ogrodowej nr. 47 ma być w dniu 25 kwietnia dokonany napad bandycki. Celem niemożliwienia napadu, wysłanych zostało 5-ciu wywiadowców, z których 2-ch pozostało na ulicy, ukrytych w odpowiednich miejscach, zaś 3-ch weszło niepostrzeżenie do podwórza i ukryli się w leżących tam skrzyniach i innych raptach podwórzowych.

Wywiadowcy czekali cierpliwie do późnej nocy. Wreszcie około godz. 2 ej u-

słyszeli nagle suchy zgrzyt we wnętrzu domu, poczem drugi, trzeci...

Cicho, jak koci, położyli się zakradając do wnętrza domu i czołgając się po klatce schodowej, weszli na pierwsze piętro, gdzie właśnie mieszkał Narelewski, ale przed drzwiami nie zastano nikogo, zaś dalsze szmery słychać było wyżej.

Czołgając się wyżej, podsunęli się aż do najwyższego piętra, skąd dochodziły odgłosy szmerów i znaleźli zerwaną kłódkę u drzwi strychowych. Otworzywszy gwałtownie drzwi, dali do wnętrza strychu dwa strzały i puścili promienie ze swych latarek elektrycznych. W promieniach świetlnych ujrzeli sylwetkę jakiegoś człowieka, który jednak momentalnie znikł. Na strychu były postawione kufry, należące do Narelewskiego i obok rozrzucona garderoba. Obwidawszy dokładnie strych, nie znaleźli nikogo. W chwili obszukiwania strychu, nagle usłyszeli krzyki: „Ręce do góry!”.

Porzucający rewolwery, wywiadowcy spełnili rozkaz i ujrzeli przed sobą 3-oh policjantów z łufami karabinów, skierowanymi ku sobie. Okazało się, że złodzieje, wybierając się na wyprawę, byli na tyle nieostrożni, iż nie tylko p. Sonenberg, ale także i komisarz 7-go komisariatu dowiedział się o jego zamiarach i wysłał policjantów, którzy ukryli w odpowiednim miejscu, nie wiedząc nic o wywiadowcach policji kryminalnej, czuwali także w oczekiwaniu na przyście bandytów. Usłyszawszy strzały na strychu, dane przez wywiadowców, sądzili, że to właśnie dzieło bandytów i wkroczyli, celem ich zdemaskowania. Sytuacja szybko się wyjaśniła i już dalej wspólnymi siłami poszukiwano złodziei.

Na dachu ujrano łuficę i w przypuszczeniu, że tędy uciekli złodzieje, policja wzmocniona niespodziewaną rezerwą, śmiało weszła na dach. Rozglądając się w ciemnościach nocnych, spostrzegli wywiadowcy stojącego na dachu jakiegoś skulonego człowieka i zażądali podniesienia rąk do góry. Ten jednak stał jak mur. Dano wtedy kilka strzałów w jego kierunku, ale i ten argument nie poskutkowało. Wówczas policjanci podszli bliżej i skonstatowali, że jest to komlin, na którym sprytny złodziej zawiesił skradzione futro Narelewskiego, a co policja wzięła za złodzieja.

Policja przeszła z dachu na posesję innego domu, później trzeciego i w przypuszczeniu, iż w jednym z nich musiał się ukryć złodziej, przeprowadzono rewizję i w jednej z piwnic znaleziono złodzieja, który operował na strychu przy garderobie Narelewskiego. Złodziejem tym okazał się 29-letni Feliks Chmurski, syn stróża domu Narelewskiego, już niejednokrotnie karany za kradzieże. Schwytawszy opryska, syna tego, który pilnował dobytku, policjanci triumfalnie sprawdzili zdobyczą przed oblicze p. Sonenberga.

Porcelana i szkło dla Restauracji i Cukierni.

Największy Chrześcijański Magazyn

Porcelany, Szkła, Fajansu, Galanterji Szklanej i Terrakotowej
B. Kabus i A. Dąbrowski
Częstochowa II Aleja 42.

Specjalność: porcelana stołowa z fabryki

„CMIELÓW”

Towar wyborowy!

Prez z podrobioną bibułką!

Żądajcie wszędzie tylko prawdziwej i najlepszej bibułki i gilz do papierosów, oraz bibułki karbowanej do kwiatów, jedynej krajowej fabryki „SOLALI”

Po cenach niższych poleca skład fabryczny

w Częstochowie „SOLALI” II Aleja 30. Tel. 451.

W tymże składzie znajduje się również większy wybór materiałów piśmiennych i biurowych.

Specjaliści uznali

CRÉME LACTÉE „Junona”

za najlepszy środek dla zachowania **dlugotrwałej młodości i piękności cery**. Wykwintne perfumy **Schimmy i Origano „Junona”**. Wody kolońskie i kwiatowe. Vegetal puder we wszystkich kolorach. **CRE** dla opalonych ciemnych cer, wszystko słynie z dobroci. — Ządać wszędzie.

Laboratorium „JUNONA” J. Czarnecki,
Warszawa, Mokotów Rejtana 3.

Kwas solny 22 | 22 Bme,
Kwas siarkowy 66 Bme i innych [koncentracji],
Kwas azotowy 27, 36 i 40 Bme. raf.,
Kwas mrówkowy 80%,
Kwas akumulatorowy 22 Bme,
Sól glauberska, kalcynowaną krystaliczną
Sól gorzka,
Salmiak proszk. i w kawalkach subl.,
Alun krystaliczny w kawalkach,
Antychlor (kleine Perlform) i
Siarczan miedzi i żelaza,

Chromkali,
Siarczyk sodu 60 | 62% konc. [Schwefelnatrium],
Zółty cjanek potasu (Gelbkali),
Chlorek wapna (Chlorkalk 110/115%),
Saletrę proszk. (Kalisalpeter),
Siarke w laskach,
Minjum ołow. (B eiberga),
Biał ołowiu,
Szelak orange TN,
Migrozynę tłuszczową w kawalkach

poleca do natychmiastowej dostawy

Firma **Józef JACOBSONN**, Kraków, ul. Wrzesińska 3.
Telefon № 3065. Telegramy „Józef Jacobsohn, Kraków”.

Ojciec spirytyzmu.

150-ta rocznica skonu Swedenborga, największego wizjonera.

Carlyle nazwał Swedenborga jedną z największych zagadek psychologicznych historii świata. I rzeczywiście przyznać trzeba, że istniało mało tak niezwykłych ludzi, jak ten słynny szwedzki przyrodnik i matematyk. Poglądy i idee tego klasyka spirytyzmu jeszcze dzisiaj znajdują silny oddźwięk w zasadach różnych sekt religijnych, w pismach mistycznych i w naukowych badaniach odnoszących się do zjawisk nadzmysłowych.

„Przebudzenie”.

Warto zatem w 150-tą rocznicę śmierci tego największego jasnowidzącego, jakiego znała historia, przypomnieć sobie o nim. Karjerę swoją rozpoczął Swedenborg jako przyrodnik specjalnie mineralog, jako organizator szwedzkiego górnictwa, jako uczonek, który z niewiarogodną wytrwałością przyswajał sobie w czasie długich podróży olbrzymi materiał wiedzy, w zakresie matematyki, chemii i fizyki. Wydał on liczne naukowe dzieła przyjęte z aplauzem i nagrodzone wielu zaszczytnymi odznaczeniami. I oto w roku 1647, w wieku lat 59 ten wybitny uczonek porzuca wszystkie swoje prace i posady, oddając się w zupełności spisywaniu swych wizji, głoszeniu nowej mistycznej wiedzy. Właściwe przebudzenie Swedenborga nastąpiło w roku 1734 w Londynie.

Tajemnicza zjawa.

Swedenborg pracował przez cały dzień z wielkim napięciem, poczem wieczorem udał się do restauracji i kazał sobie podać posiłek, który spożył z ogromnym apetytem. Wtedy to zauważył, iż w czasie jedzenia przed jego oczyma zaczęła się tworzyć jakaś mgła. Cała sala pogrążyła się stopniowo w ciemności, aż nagle w kącie zabłysło jarzące światło. I Swedenborg ujrzał tam jakiegoś mężczyznę, który przemówił do niego nakazującym tonem: „nie jedz tak dużo”. Potem ściemniło się znowu wszystko, a kiedy Swedenborg ośmielił się spojrzeć dokoła, tajemnicza zjawa znikła. Do głębi poruszoney udał się do domu, w nocy ujrzał znowu te samą zjawę, przybraną w purpurę i usłyszał słowa: „jam jest twój Stwórca i Zbawiciel. Wybrałem cię, abyś ludziom wyjaśnił prawdziwe znaczenie świętych ksiąg. Ja ci podyktuję to, co masz pisać”.

Rozkazy aniołów i duchów.

„Od tej nocy począwszy — opowiada Swedenborg — otwarty się oszy mojej duszy, spojrzeli w świat duchów, w niebo, w piekło. Od tej chwili wyrzekłem się wszystkich światowych zajęć i rozrywek, aby się zająć wyłącznie sprawami ducha, aby wykonywać rozkazy aniołów i duchów.

Swedenborg rozwijał zdumiewającą produktywność w tym kierunku. Napisał on 18 grubych tomów in quarto z opisem swoich wizji nieba i piekła, oraz rozmów z duchami zmarłych, a kiedy umarł znalazłono jeszcze przeszło 100 rękopisów w języku łacińskim. Nieustannie pozostał on w stosunkach z zaświatami. Odwiedzające go osoby słyszały np., że rozmawiał głośno z Wirgiliuszem po łacinie, albo wiodł rozmowy z Bogiem i z aniołami. Przy tem zaś wszystkim Swedenborg nie był bynajmniej nerwowym, chorobliwym osłowiekiem, ale wzorem zdrowia, które zachował aż do późnej starości. Przytem odznaczał się wielkimi zaletami towarzyskimi, wesołością, dowcipem, pogodną filozofią, zło-

którą łączył z ogromem wiedzy i ścisłą logiką myślenia.

Był także pomyslowym wynalazcą, w roku 1716 skonstruował maszynę, za pomocą której przewiózł tą lądową drogą dwie galery i kilka wielkich łodzi, potrzebnych królowi Karolowi XII do transportu do działań wojennych do Friedriehshall. W uznaniu jego zasług naukowych królowa Ulryka nadała Swedenborgowi szlachectwo w r. 1719.

Zdolności jasnowidzenia.

Swedenborgiem zajął się krytycznie Kant w rozprawie „Treume eines Geistersehers” (Snay wizjonera duchów).

Kant przytacza w tej rozprawce szereg faktów z życia Swedenborga, które świadczyły o jego zdolności jasnowidzenia.

Jednym z najgłośniejszych wypadków był następujący:

Pod koniec roku 1759 Swedenborg, w powrocie z Anglii, wylądował w Gothenburgu, gdzie jeden z zamożnych kupców zaprosił go na wieczór.

Ku zdumieniu zebranego towarzystwa Swedenborg (np. człowiek wielce światowy i miły causeur, jakbyśmy dziś powiedzieli) począł nagle okazywać wielki niepokój i oświadczył, że w Südermalu w Stockholmie szaluje wielki pożar. Po kilku godzinach oznajmił, że pożar udało się stłumić. W dwa dni potem nadeszły listy ze Stockholmu z opisem pożogi, który we wszystkich szczegółach okazał się zgodny z telepatyczną rewelacją Swedenborga.

Takich faktów, stwierdzonych historycznie, przytoczyć można wiele z życia Swedenborga. On sam jednak o swoich telepatycznych doświadczeniach nie opowiada w książkach swoich, rozwija w nich natomiast cały system spekulacyjnygo mistycyzmu, opartego jednak na naukach fizycznych i na rozumowaniu.

CHRZESCIJANSKA PRACOWNIA OBUWIA

Marjana Bednarka
ul. Spadek № 3.
Posiada na składzie najnowsze fasony wydłużonego obuwia damskiego i męskiego. Przyjmuje się obstalanki z krajowych i zagranicznych materiałów.
Wykonanie solidne! Ceny przystępne!

Zródło Polskie Jana Radziejewskiego

Krakowska 1, obok Stow. Rolniczego poleca towary bławatne, konfekcyjne z fabryki „Częstochowlanka” po cenach fabrycznych. gotowe suknie damskie, dziecięce, bieliznę, wyprawy do chrztu, duży wybór bluzek, fartuchów i pończoch.

Najlepsze źródło taniego kupna!
Zwracać uwagę na adres!

Esencje owocowe spirytusowe i eteryczne koncentrowane we wszystkich zapachach krajowe i zagraniczne do limoniad, wyrobów eukiernicznych i likierów.

Olejki eteryczne do perfum, mydeł toaletowych i wszelkich kosmetyków.

Farby nietrujące (jadalne) Kwas winny i cytrynowy

H. Kornwasser Częstochowa

Jak Paryż rozwiązuje kryzys mieszkaniowy i drożyzniany

Kryzys mieszkaniowy, dający się we znaki wszystkim stolicom i miastom Europy, dosięgnął w ostatnich czasach niebywałych rozmiarów. W związku z nim znajduje się kryzys służby domowej, której brak dotkliwy daje się odczuwać szczególnie we Francji. Nianki, mauki, kucharki, pokojówki są tam rzadkością i nie byle kto może sobie pozwolić na ten luk sus. Ale też francuzi nigdy nie tracą głowy. Najtrudniejszą sprawę starają się szybko załatwić, a wszelkie trudności usunąć.

Oto w Paryżu zawiązało się przed nie dawnym czasem wielkie i bogate towarzystwo budowy domów nowoczesnych. Obok miejscowych i zagranicznych kapitalistów w skład towarzystwa wchodzi wielu znanych architektów, inżynierów i właścicieli domów. W czasie najbliższym owe towarzystwo rozpocznie w Paryżu budowę wielkich domów mieszkalnych, zaopatrzonych w wytworne apartamenty i wyposażonych w nowoczesny komfort. Do my te ukończone zostaną całkowicie w roku 1928 i zawierać będą najnowsze udogodnienia i wygody. Będą to olbrzymie, na amerykański sposób wybudowane gmachy, mieszczące wewnątrz sklepy produkcyjne, restauracje i kawiarnie.

Mieszkańcy nowych domów zaopatrywali się będą we wszystkie produkty na miejscu. Cena tych produktów będzie niższa, niżeli w halach o 25 do 40 procent a to dzięki temu, że domy nie będą korzystały z pośredników, lecz wprost od wytwórców. Centralna kuchnia będzie w stanie obsłużyć wszystkich lokatorów, przytem potrawy przygotowane będą wybornie, a cena całodziennego utrzymania wyniesie od 10 do 15 franków na osobę dziennie. Ponadto każde mieszkanie zaopatrzone będzie w osobną elektryczną kuchnię. Osobne duże pralnie i suszarnie bielizny. Ponadto zakłady mieszkalne będą miały stałe do dyspozycji lokatorów dobrze obeznany z pracą personel służbowy. Wszystkie te instalacje i inowacje, do użycia których nie obowiązują się lokatorów, prowadzone będą na zasadach kooperatywnych. Za cenę 10 000 franków można zostać współwłaścicielem mniejszego apartamentu. Poczynając od tej sumy idą większe i droższe mieszkania. Tu ma ta jest jednorazowa i służy jako komorne. Domów takich powstaje od razu cztery w różnych dzielnicach miasta.

Fotografje

do paszportów wykonywa szybko
Zakład Fotograficzny
St. Wiśniewskiego
II-ga Aleja № 18.

Czytajcie! Nowość!

Ważne dla Dam!

Magazyn okryć damskich, kostjumów i ubiorów dla dzieci w wielkim wyborze, najmodniejsze fasony po cenach najniższych

Tanio bo w prywatnym mieszkaniu.
A. Nowak w Częstochowie,
I Aleja 4 (front).
Pamiętajcie adres!!!

Ładne i tanie firanki każdy kupuje tylko w Bławatnym Magazynie pod firmą

B. Librowicz

Częstochowa, II Aleja № 16,
vis a vis szpitala.
Polecam również w wielkim wyborze: wełny, bostony, gabardyny, szewioty, apagi, etaminy, batysty, satyny, płótna, płóciénka, korciki, kapy, obrusy, ręczniki i wszelkiego rodzaju ju podszewki
po cenach fabrycznych!

Motor elektryczny 10-cio konny firmy „Simens” do sprzedania. Wiadomość P. Dębski, ul. Piłsudskiego 17.

Ogłoszenie.

W dniu 5 maja r. b. o godz. 10-ej rano odbędzie się w Magistracie m. Częstochowy, Wydziale gospodarczym, pokój № 3, ustna licytacja na wydzierżawienie pastwiska po b. prochni za klasztorem od sumy Mk. 6000 in plus na rok 1922.

Magistrat.

Zebranie kwartalne

Cechu szewców

odbędzie się w niedzielę 30 b. m. o godz. 2 i pół po poł. w Stow. Rzem. I Aleja № 9.
Uprasza się o jaknajliczniejsze przybycie PP. Majstrów, gdyż omawiane będą ważne sprawy.

Magazyn Bławatny

„Bławat”

I Aleja 14 (dom p. Frankego)

Bogato zaopatrzony w wyroby wełniane, bawełniane i jedwabie.
Firanki i dywany, materiały męskie, towary letnie w wielkim wyborze.
Nowości sezonowe! Usługa uprzejma!
Hurt. Detal.
Ceny fabryczne!

Makę

pszenną i żytnią, otręby, owies etc.

poleca po cenach konkurencyjnych
Handel produktów mącznych i zbożowych

B=ci Golnik

Częstochowa, ul. Kościuszki № 37.
Telefon 482.

Niech wszyscy wiedzą

że wszelkie towary: wełny, bostony, jedwabie, płótna, zefiry, ręczniki, kapy, batysty, i etaminy kupić można

najtaniej

w firmie
Kornberg i Szumacher

przy ul. Panny Marji № 11,
(Aleja I) w podwórzu parter,
vis a vis bramy.

Chrześcijańska Fabryka Mydła

„DOBOSZ”

w Częstochowie
ulica Warszawska № 37.
poleca najlepsze mydło zawierające od 63% do 66% tłuszczu

TAPETY

pokojuowe w wielkim wyborze.
Przyjmujemy wszelkie roboty malarskie i tapetowanie
po cenach przystępnych.

Gostyński i Opoczyński
ul. Piłsudskiego 25.
(vis a vis stacji).

Krawiec damski

J. Szubski

II-ga Aleja 39.

KINO NOWY

Program od środy 26 kwietnia
i dni następnym.

Uwaga: Z powodu nadzwyczajnego natłoku prosimy przybywać na wcześniejsze seansy, które będą o godzinie wcześniej jak zwykle, w dniu powszednim o g. 4-ej, w sobotę o 3-ej, a w niedzielę o 2 p. p.

Passe-partout i bilety ulgowe nieważne

Przez wieki szerzy się jej sławy echo...
Choć urodzona pod ubogą strzechą.

Przez czar piękności i kobiecy spryt
Z niziny nędzy wdarła się na szczyt.

LADY HAMILTON

Wielki monumentalny dramat w 2 serjach 12 aktach, ilustrujący awanturyczne przygody i dzieje miłosne najpiękniejszej kobiety Anglii, kochanki admirała Nelsona.

W rolach głównych potęgi ekranu: **urocza Liana HAID** jako lady Hamilton, **Werner Kraus** jako lord Hamilton, **Conrad Veidt** jako admirał Nelson, **R. Szynceł** jako król Ferdynand IV. Reżyserja **Ryszarda Oswald**.

JEJ piękność uwieńczyli najwięksi malarze świata.
JEJ czar opiewali liczni romansopisarze.

JEJ wdzięk ośmił wielkiego stratega-mocarza.

JEJ spryt wprawiał w podziw ówczesnych dyplomatów.

Prześlizne zdjęcia dokonane na miejscu wydarzeń w Londynie, Neapolu i na Sycylii. Niewidziany dotąd na ekranie przepych dekoracji, kostjumów, oraz bajkowa wystawność pałaców królewskich we Włoszech.

Kino-Teatr
LEGUN
ul. Dąbrowskiego № 12.

UWAGA!!! Dla uczącej się młodzieży i żołnierzy ceny miejsc niższe.

idź

Program od soboty 29 kwietnia do wtorku 2 maja r. b. włącznie.

zobacz

CI CO RATUJĄ OD ŚMIERCI

w rolach głównych

KIM - KIP - KOP

io powiedz

innym

Za **6500** Mk. na całe ubranie męskie z dobrego kortu
Za **2.000** Mk. na całą damską suknię
można nabyć w znanej firmie
J. Dawidowicz i S-ka
I Aleja 7. Tel. 74.
Tamże nabyć można korty, bostony, szewioty, wełniane i bawełniane materiały oraz płótna. Nie wiercie reklamom, lecz przyjdźcie i przekonajcie się.
Sprzedaż hurtowa i detaliczna.

Na sezon letni!!!

nadszedł świeży transport obuwia męskiego, damskiego i dzieciennego

Najnowsze fasony!!!

Wielki wybór prutek płóciennych, białych, szarych, jak również lakierków zamiszowych i gimzowych w różnych kolorach.
Posiadam także duży wybór sandałów.

Uważajcie na adres!

A. Sztybelman
I Aleja № 10.

Uwaga: Wszelkie o stalunki wykonuję w przeciągu jednej doby.

Pracownia Gorsetów

p. f. **„Józefa”**

III-cia Aleja 54 (parter)

poleca duży wybór gorsetów higienicznych, pasów brzusznych najnowszego systemu, zalecanych przez doktorów, pasów biodrowych, szelek do prostego trzymania się, biustonoszy, pończochy gumowe i t. p. Przyjmuje obstalunki z własnych i powierzonych materiałów, również reparacje, pranie i przeprasowywanie.
Ceny niższe.

NIE CZEKAJCIE

ostatniej chwili a zaopatrujcie się już we wszelkie niezbędne towary, wełny, jedwabie, płótna, kapy i firanki w
NAJTAŃSZYM SKŁADZIE

u **J. Rząsińskiego** mieszkanie prywatne Kościuszki 19 a, w podwórzu. Telefon 5-18.

CZAS TO PIENIĄDZ

Największy Chrześcijański Magazyn

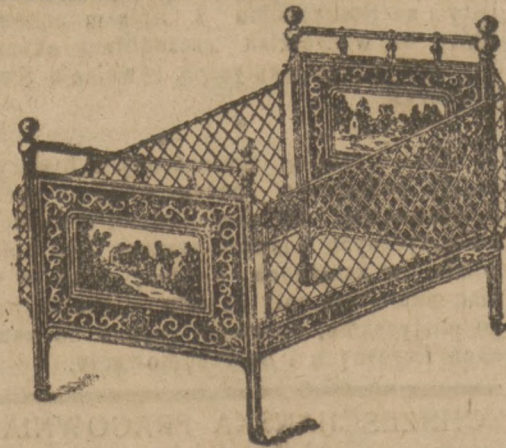
i własna wytwórnia mebli

Edwarda Kindermana

w Częstochowie

ul. Kościuszki № 26. Telefon № 34'.

Poleca po cenach niższych różne meble, kredensy, stoły, krzesła, szafy, bieliźniarki, łóżka, szafeczki, otomany, garnitury salonowe, wózki dziecięce, łóżeczka dla lalek, i reparacja wózków

Alarmująca wieść!

Łódź. (M. C.) Z powodu wielkich zakupów materiałów włókienniczych i wełnianych przez delegację ukraińską, na rynku tutajjszym daje się odczuwać brak manufaktury.

Pozostałe zapasy wełny, kortów, płócien, chustek i t. p. zakupione zostały przez firmę

M. Częstochowski
II-ga Aleja nr. 25

gdzie znajdują się w sprzedaży detalicznej po cenach najniższych.
KORZYSTAJCIE Z OKAZJI!

Aleksander Jaxa Dębicki

Geometra przysięgły

Kościuszki № 1, mieszkania 3.

Przyjmuje wszelkie czynności miernicze, ekspertyzy sądowe, pomiary do hipotek, jak również do Urzędów Ziemskich.

Ogłoszenie.

W dniu 6 maja r. b. o godz. 10-ej rano w Magistracie m. Częstochowy, w Wydziale gospodarczym odbędzie się ustna licytacja na wydzierżawienie drzew owocowych w parku Miejskim i przed szczytem Jasnogórskim na r. 1922. Bliższych informacji udziela Magistrat pokój № 3.

Magistrat.

Niniejszym mam zaszczyt zawiadomić W. P. iż przyjmuje zamówienia na

ORKIESTRA

smyczkową, doskonale zgraną, z najlepszych muzyków (obrześlan), pod bat. znakomitego skrzypka. Repertuar z najnowszych tańców. Warunki przystępne.

Adres: **F. Belof**, ul. Pomologiczna 4, bliższych informacji udzieli administracja „Kurjera Czesz.”

Dr. Stefan Purski

ul. Kilińskiego № 4

choroby skórne i weneryczne
Przyjmuje od 10-ej rano i od 5-7 p.p.
w niedziele i święta od 8-11 rano.

Lekarz-dentysta

Michał Grejniec

ul. Panny Marji (I Aleja) № 10.

Przyjmuje codziennie od 9-ej rano do 1 po poł.
od 2-7 wiecz. Telefon 250

Dr. med. E. Petrykat

choroby skórne i weneryczne

przyjmuje od godz. 5-ej do 8-ej
w soboty od 3-5 po poł.
ul. Gen. Dąbrowskiego 6, I sze piętro.

DOKTOR

PAWEŁ BRONIAŁOWSKI

ul. Panny Marji 21 (obok teatru Paryskiego)

choroby weneryczne i skórne

Przyjmuje od 9-12 i od 4-7 po poł.
Panie od 12-11 w południe.

Doktor med.

Helena Ettinger-Kawaeff

choroby wewnętrzne i nerwowe.

Przyjmuje codziennie od godz. 3-6 po poł.
I-a Aleja Nr. 11, lewa oficyna II piętro.

Lekcje zbiorowe

języków nowożytnych
rozpoczynamy 2-go Maja

Szczegóły w księgarni W go Gmachowskiego Aleja II, № 39.

Przyjmę posadę kasjera, pomocnika buchaltera, lub jakąkolwiek pracę biurową za kaucją lub poręczeniem. Łaskawe zgłoszenia do Administracji „Kurjera” dla W. Z.

Okazyjnie do odstąpienia lokal na sklep i mieszkanie przy fabryce „Peltzerów”. Wiadomość ul. Żelazna 8, II piętro, m. 6.

Akademik udziela lekcji ul. Kilińskiego № 7/1 (z bramy na lewo) od godz. 2-3.

Zgubiono papiery wojskowe rok 1901 na imię Władysława Muchy zamieszkałego w Zawierciu.

Zgubiono papiery wojskowe rok 1894 na imię Adama Cichonia, zamieszkałego w Blonowicach gm. Kromolów.

Różne sita, rafy, siatki druciane, tkaniny i kręczone na ogrodzenia do parkanów, bufetów i okien wyrobła Władysław Scibrowski. Rynek Wieluński 32, telefon 324.

Kasę ogniotrwałą kupię. Oferty składać w Redakcji „Kurjera” dla W. P.

Skradziono portfel, dowód demobilizacyjny, świadectwa szkolne i wojskowe na imię Bronisława Borowickiego.

KTO SPROBOWAŁ
TEN PRZEKONAŁ SIĘ
ŻE NAJLEPSZA
PASTA DO OBUWIA
JEST MARY
ZADAĆ WSZĘDZIE
Fabryka Przelworów Techn. Chem. **MARY**
Warszawa, Dzielna 48. telef. 286-51.

Tanio! Tanio!

Na nadchodzący sezon wiosenny i letni **przerabia kapelusze** filcowe i słomkowe, damskie i męskie na najnowsze fasony

firma chrześcijańska
Kościuszki 23, mieszk. II.